

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

T., dnia 6 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy w. T. Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Łożyńska

Protokolant: sekretarz sądowy Paweł Derdzikowski

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016r. w. T.

na rozprawie

sprawy z powództwa: M. K. (1), M. K. (2), D. K. i A. K.

przeciwko: (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powódki M. K. (1) kwotę 80.000zł. (osiemdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 października 2014r. do dnia zapłaty,
2. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda M. K. (2) kwotę 70.000zł. (siedemdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 października 2014r. do dnia zapłaty,
3. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powódki D. K. kwotę 40.000zł. (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 października 2014r. do dnia zapłaty,
4. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda A. K. kwotę 40.000zł. (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 października 2014r. do dnia zapłaty,
5. Oddala powództwo wszystkich powodów w pozostałej części.
6. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powódki M. K. (1) kwotę 6.158,88zł. (sześć tysięcy sto pięćdziesiąt osiem złotych 88/100) tytułem zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów procesu,
7. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda M. K. (2) kwotę 4.087,18zł. (cztery tysiące osiemdziesiąt siedem złotych 18/100) tytułem zwrotu poniesionych przez powoda kosztów procesu,
8. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powódki D. K. kwotę 1.840,16zł. (jeden tysiąc osiemset czterdzieści złotych 16/100) tytułem zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów procesu,
9. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda A. K. kwotę 1.840,16zł (jeden tysiąc osiemset czterdzieści złotych 16/100) tytułem zwrotu poniesionych przez powoda kosztów procesu.

SSO Hanna Łożyńska

IC 83/16

UZASADNIENIE

Powodowie M. K. (1), M. K. (2), D. K. i małoletni A. K. działający przez matkę M. K. (1) wystąpili z powództwem przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S. o zapłatę. **M. K. (1)** domagała się:

- zasądzenia na jej rzecz kwoty 102.000zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.10.2014r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na skutek śmierci syna P. K.,

- zasądzenia na jej rzecz kwoty 28.000zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.10.2014r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci syna P. K.,

M. K. (2) domagał się:

- zasądzenia na jego rzecz kwoty 102.000zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.10.2014r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na skutek śmierci syna P. K.

- zasądzenia na jego rzecz kwoty 28.000zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.10.2014r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej z powodu śmierci syna P. K.,

D. K. domagała się:

- zasądzenia na jej rzecz kwoty 81.000zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.10.2014r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na skutek śmierci brata P. K.,

małoletni A. K. domagał się:

- zasądzenia na jego rzecz kwoty 81.000zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.10.2014r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na skutek śmierci jego brata P. K.

oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz każdego z powodów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów po 17 zł. uiszczonych przez powodów tytułem opłaty skarbowej.

W uzasadnieniu powodowie podali między innymi, że w dniu 13.04.2014r. w miejscowości K., w powiecie (...) doszło do wypadku, w którym zginął 16 letni P. K. - syn i brat powodów. Sprawca wypadku nieletni M. M. (1) nie posiadał uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych. W chwili zdarzenia był pod wpływem alkoholu, a w pojeździe sprawcy znajdowało się 9 osób, którzy wcześniej także spożywali razem z kierowcą alkohol. Pojazd sprawcy był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego, który przyjął, że P. K. przyczynił się do wypadku w 70%. W związku z tym wypłacił rodzicom zmarłego M. K. (1) i M. K. (2) po 30.000zł. dla każdego z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę i cierpienia po śmierci syna P. i po 15.000zł. tytułem pogorszenia sytuacji życiowej. Natomiast na rzecz D. i A. rodzeństwa K. przyznał po 15.000zł. dla każdego z nich tytułem zadośćuczynienia za krzywdę i cierpienie po śmierci ich brata. Powodowie zakwestionowali przyjęty przez pozwanego 70% stopień przyczynienia się P. K., wskazując, że sprawca wyszedł z tego wypadku bez żadnych obrażeń ciała, a dla P. K. ten wypadek zakończył się śmiercią. Dlatego ustalony przez pozwanego stopień przyczynienia się ich zdaniem pozostaje w rażącej sprzeczności z poczuciem sprawiedliwości. Zdaniem powodów stopień przyczynienia P. K. wynosił najwyżej 40%. Zdaniem powodów M. i M. K. (2) kwota zadośćuczynienia winna wynosić po 220.000zł. dla każdego z nich, a zdaniem D. i A. rodzeństwa K. zadośćuczynienie dla każdego z nich winno wynosić 160.000zł. Przyjmując 40% stopień przyczynienia się P. K. do powstałej szkody, kwoty zadośćuczynienia powinny być odpowiednio wyższe tj. obejmujące żądanie. Powodowie M. i M. K. (2) wskazali, że syn P. był dla nich szczególnym dzieckiem, bo w przeszłości dużo chorował, wymagał dużej uwagi i ich wsparcia. Był dzieckiem posłusznym, które pomagało im w pracach na gospodarstwie rolnym, dobrze się uczył w szkole, udzielał się w samorządzie szkolnym, brał udział w zawodach sportowych. To z nim powodowie wiązali swoje plany na przyszłość. W chwili wypadku wprawdzie P. uczęszczał do szkoły mundurowej, ale to on miał przejąć po nich gospodarstwo rolne w przyszłości i nimi się opiekować na starość. Śmierć P. była dla powodów ogromnym przeżyciem i wstrząsem. Zwłaszcza powódka M. K. (1) nie mogła i nadal nie może sobie dać rady z

rozpaczą po śmierci syna. Nadal przeżywa żalobę po śmierci syna, jest płacziwa, smutna i nerwowa. Z tego też powodu podjęła leczenie psychiatryczne i przyjmuje leki zapisane przez tego specjalistę. Szczególnie bolesne dla powodów jest to, że sprawca wypadku nadal prowadzi samochód mimo, że nie posiada ku temu uprawnień i jest widywany pod wpływem alkoholu. Poza tym nie przeprosił powodów za spowodowanie śmierci ich syna, a orzeczone wobec niego środki wychowawcze nie odniosły prewencyjnego skutku. Oni natomiast utracili możliwość uczestniczenia w dorosłym życiu syna P. i innych zdarzeniach np. podjęciu przez niego pracy, założeniu rodziny, czy przejęciu ich gospodarstwa rolnego. W uzasadnieniu żądania odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej wskazali, że powódka po śmierci P. przebywała na zwolnieniu lekarskim w okresie od 6.05.2014r. do 1.11.2014r. W tym czasie przestała pracować w gospodarstwie rolnym i zajmować się domem, głównie leżała w łóżku. W prowadzeniu domu jej obowiązki przejęła córka D., natomiast obowiązki w gospodarstwie przejął mąż i syn A.. Następnie w okresie od dnia 2.11.2014r. do dnia 31.03.2015r. powódka korzystała ze świadczenia rehabilitacyjnego. W chwili składania pozwu nadal korzystała ze zwolnienia lekarskiego i nadal nie uczestniczyła w pracach w gospodarstwie. Powodowie A. K. i D. K. nadal nie pogodzili się ze śmiercią brata. A. łączyła szczególną więź z P.. Był tylko rok młodszy od zmarłego, razem spędzali czas, razem chodzili do szkoły. P. pomagał mu w lekcjach. Po śmierci P. A. przyjmował leki uspokajające, skarżył się na bóle głowy, stał się bardziej wybuchowy i nerwowy. D. K. natomiast po śmierci brata zwolniła się z pracy w C. i ponownie zamieszkała z rodzicami, aby ich wspierać. Przejęła obowiązki matki w prowadzeniu domu. Zrezygnowała z życia towarzyskiego i zabaw. Pozostaje nadal w żałobie.

Jako podstawę żądania zadośćuczynienia powodowie wskazali przepis art. 446 § 4 k.c. podkreślając, że na skutek śmierci P. K. zostały zerwane bardzo silne więzi rodzinne. Rodzice utracili syna, a rodzeństwo brata.

Jako podstawę żądania odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej powodowie M. i M. K. (2) wskazali treść art. 446 § 3 k.c.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w S. pismem procesowym z dnia 9 maja 2016r. (k. 132-138) wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i 17zł. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz domagał się zawiadomienia M. M. (1) o toczącej się sprawie i wezwanie go do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego.

W uzasadnieniu podał, że postępowanie likwidacyjne przeprowadzone w sprawie pozwoliło na przyjęcie, że zmarły w co najmniej 70% przyczynił się do powstania szkody. Sam uczestniczył w spotkaniu na ognisku, podczas którego spożywał alkohol, także z małoletnim kierowcą, z którym udał się na przejażdżkę samochodem, w którym znajdowało się łącznie 9 osób, a na tylnej kanapie siedziało 7 osób. Wiedział, że kierowca nie ma uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych i jest pod wpływem alkoholu. Sam też nie zachował podstawowych zasad bezpieczeństwa, a w szczególności nie był zapięty w pasy bezpieczeństwa. Zatem skoro przyczynił się do powstania szkody, to obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności. Ponadto pozwany podniósł, że powodowie nie wykazali zasadności żądania odszkodowania z tytułu pogorszonej sytuacji życiowej. Podkreślił, że P. K. w chwili śmierci był jeszcze dzieckiem i nie posiadał żadnych przychodów w tym czasie. Nie wiadomo do kiedy pozostawałby na utrzymaniu powodów, kiedy osiągnąłby samodzielność finansową i osiągałby zarobki, a także jaki dodatkowy koszt musieliby ponieść powodowie do momentu jego usamodzielnienia się. Dlatego pozwany przyjął, że tytułem odszkodowania za pogorszenie ich sytuacji życiowej należy przyznać im kwoty po 50.000zł. tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej pomniejszone o 70% przyczynienia się zmarłego. Co do żądania odsetek od dochodzonej pozwem kwoty, to pozwany podniósł, że brak jest podstaw do ich żądania, ponieważ pozwany nigdy nie pozostawał w zwłoce ze spełnieniem jakiegokolwiek świadczenia względem powodów, a jeśli już, to odsetki winny być przyznane tylko od daty wyrokowania.

Na rozprawie w dniu 22.11.2016r. strony podtrzymały swoje stanowiska.

(protokół z rozprawy z dnia 22.11.2016r. k. 208 oraz płyta z nagraniem z rozprawy k. 214)

Sąd ustalił, co następuje:

W nocy z 12 na 13 kwietnia 2014r. w miejscowości K., gmina C. na drodze nr (...) doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego śmierć poniósł między innymi P. K. – syn M. i M. K. (2) i brat powodów D. i A. rodzeństwa K..

Do wypadku doszło w ten sposób, że nieletni M. M. (1) znajdując się w stanie nietrzeźwości (0,22 mg/l) kierując samochodem marki R. (...), nie posiadając do tego uprawnień ani doświadczenia, jadąc drogą nr (...) w kierunku C. nie dostosował prędkości samochodu do warunków drogowych, na łuku drogi stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na prawe pobocze, a następnie uderzył w przydrożne drzewo. Na skutek tego uderzenia śmierć poniosło 7 małoletnich pasażerów tego samochodu tj. H. K., B. S., P. G., N. B., M. W., M. R. i P. K..

(dowód: postanowienie o zastosowaniu środków wychowawczych k. 141 i 142, zaświadczenie o zdarzeniu drogowym k. 140)

Postanowieniem z dnia 27 listopada 2014r. Sąd Rejonowy wC.Wydział III Rodzinny i Nieletnich w sprawie IIINkd 30/14 po rozpoznaniu na rozprawie sprawy nieletniego M. M. (1) ur. (...) wobec którego nie stosowano środków wychowawczych i poprawczych, ustalając, że nieletni dopuścił się czynu karalnego przewidzianego w art. 177 paragraf 2 k.k. w zw. z art. 178 paragraf 1 k.k. przez to, że w nocy z 12 na 13 kwietnia 2014r. w miejscowości K., gmina C. nieletni M. M. (1) naruszając umyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym poprzez kierowanie znajdując się w stanie nietrzeźwości, samochodem osobowym marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), nie posiadając uprawnień do kierowania samochodami ani doświadczenia w prowadzeniu pojazdów mechanicznych, przewożenie w/w samochodem osób o ilości przekraczającej o cztery osoby dopuszczalną do przewozu w tym samochodzie ilość osób i nie dostosowanie prędkości samochodu do warunków drogowych, spowodował nieumyślnie wypadek drogowy, w którym śmierć ponieśli: H. K., B. S., P. G., N. B., M. W., M. R. i P. K. postanowił na podstawie art. 6 pkt. 5 u.p.n. zastosować wobec nieletniego M. M. (1) środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, którego zobowiązał do składania sprawozdań z tego nadzoru co 2 miesiące. Ponadto Sąd ten zobowiązał nieletniego M. M. (1) na podstawie art. 6 pkt. 2 u.p.n. do zaniechania spożywania alkoholu i obciążył rodziców nieletniego kosztami postępowania. Następnie Sąd Okręgowy w. T. postanowieniem z dnia 20 maja 2015r. w sprawie VIII Ca 97/15 na skutek apelacji Prokuratora Rejonowego z Prokuratury Rejonowej w C. od tego postanowienia zmienił zaskarżone postanowienie o tyle, że dodatkowo na podstawie art. 6 pkt. 2 u.p.n. zobowiązał nieletniego M. M. (1) do kontynuowania leczenia psychiatryczno-psychologicznego, zaś na podstawie art. 6 pkt. 7 u.p.n. orzekł wobec tego nieletniego zakaz prowadzenia pojazdów i oddalił apelację w pozostałym zakresie.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w C. k. 141 i 142, postanowienie Sądu Okręgowego w. T. z 20.05.2015r. k. 143 i 144)

Pojazd, którym poruszał się nieletni M. M. (1) marki R. (...) nr rej. (...) należał do J. S. i posiadał ubezpieczenie komunikacyjne OC w (...) S. A w S. o nr polisy (...), które to Towarzystwo następnie zostało połączone z pozwanym (...) S.A. i którego cały majątek został przejęty przez pozwanego.

Bezpośrednio przed wypadkiem powodowie M. K., M. K. (2) i małoletni wówczas A. K. mieszkali razem z P. K., który w tamtym czasie nie miał jeszcze skończonych 16 lat i uczęszczał do I klasy Liceum Ogólnokształcącego w Ś. do klasy mundurowej. Do czerwca 2013r. P. K. był uczniem Zespołu Szkół w S., gdzie najpierw ukończył Szkołę Podstawową, a później Gimnazjum. Dojeżdżał do szkoły. W szkole nie sprawiał problemów wychowawczych. Był koleżeński i lubiany w klasie. Był również aktywny w życiu szkoły i klasy, także w uroczystościach i imprezach szkolnych. S. działał w Samorządzie Uczniowskim i reprezentował szkołę w zawodach sportowych. Brał też udział w licznych konkursach przedmiotowych organizowanych przez szkołę. Rodzice P. otrzymywali listy gratulacyjne za wzorowe wychowanie syna. P. urodził się jako drugi syn w tej rodzinie. Był wcześniakiem, co wiązało się z tym, że od początku miał problemy zdrowotne. Często przebywał w szpitalach. Z tego też powodu M. K. (1) otoczyła syna szczególną troską i wytworzyła się między nimi silna więź emocjonalna .Był jej „oczkim w głowie”. P. był chłopcem czytany, zaangażowanym w życie rodzinne, uczynnym. Chętnie pomagał rodzicom w pracach na gospodarstwie i w domu. Informował ojca o różnych nowinkach technicznych, które można byłoby wprowadzić w gospodarstwie rodziców, z czego M. K. (2) skrzętnie korzystał. Pomagał też babci tj. matce powoda M. K. (2), która z powodami razem mieszkała, w różnych

czynnościach życia codziennego. Matka powoda M. K. (2) jak dzieci stron były małe to pomagała powodom w opiece nad małoletnimi.

Córka powodów D., w chwili zdarzenia nie mieszkała z rodzicami. Pracowała i mieszkała w C., ale często odwiedzała dom rodzinny. Była 6 lat starsza od P.. Jak była taka potrzeba, to pomagała temu bratu w nauce. Razem grali w siatkówkę i spędzali miło czas.

A. K. w chwili zdarzenia był uczniem Gimnazjum w Zespole Szkół w S.. Był tylko rok młodszy od P.. Bracia bardzo dużo ze sobą spędzali czasu. Wzajemnie sobie pomagali, razem grali w piłkę nożną, czy siatkową. Razem oglądali filmy, jeździli na biwaki i wycieczki. Byli bardzo ze sobą związani.

Powodowie mają jeszcze jednego, najstarszego syna K., który jest już pełnoletni i samodzielny, nie mieszkał w tamtym czasie w domu rodzinnym.

M. K. (1) i M. K. (2) prowadzili gospodarstwo rolne o powierzchni 51 ha. Wszyscy sobie wzajemnie pomagali. Była to kochająca się rodzina. Wszyscy razem spędzali święta i różne uroczystości rodzinne. W środowisku lokalnym mieli dobrą opinię. M. K. należała do Koła (...). Była nawet przewodniczącą.

(dowód: opinia ze szkoły k. 65, wspomnienia koleżanek i kolegów ze szkoły k. 52-64, dyplomy i podziękowania k. 34-38, 41 – 51, listy gratulacyjne k. 39 i 40, zezn. świadków A. G. k. 122v i 123, zezn. K. G. k. 123, zezn. świadka B. K. k. 123v oraz płyta z nagraniem z rozprawy z dnia 26.04.2016r. k. 214, zezn. powodów M. K. k. 208v i 209, zezn. D. K. k. 209v zezn. A. K. k. 210, zezn. M. K. (2) k. 210v oraz płyta z nagraniem z rozprawy z dnia 26.04.2016r. k. 214)

Śmierć P. K. była dla jego rodziców M. i M. K. (2) oraz rodzeństwa D. i A. K. ciężkim przeżyciem. Zwłaszcza mocno przeżyła ją M. K., która zupełnie wyłączyła się z życia rodzinnego. Ciągle leżała w łóżku i płakała. Obwiniała się za tą śmierć, bo to ona zawiozła P. na to ognisko. Była nerwowa, nie mogła spać w nocy, albo budziła się w nocy z krzykiem, nie mogła jeść, schudła około 10 kg. Odczuwała lęk i niepokój, nie miała siły na żadną aktywność. Nie wykonywała żadnych czynności domowych, nie wspominając już o pracy na gospodarstwie rolnym. W tej sytuacji córka D. podjęła decyzję o zwolnieniu się z pracy i wróciła do domu rodziców żeby przejąć obowiązki matki. Z uwagi na to złe samopoczucie M. K. (1) w końcu zdecydowała się zgłosić do (...) w C. w dniu 6.05.2014r. gdzie podjęła leczenie u lekarza psychiatry. Przyjmowała leki. Stwierdzono u niej zaburzenie psychiczne pod postacią reakcji depresyjnej. Nadal pozostaje pod opieką tego specjalisty. W związku z tym leczeniem przez okres 9 m-cy po podjęciu leczenia korzystała ze zwolnienia lekarskiego i pobierała zasiłek chorobowy.

M. K. (2) po śmierci syna stał się bardzo nerwowy, ale nie podjął leczenia psychiatrycznego, ani też nie korzystał z terapii psychologicznej. Często się złościł, krzyczał na domowników. Jego sposobem na radzenie sobie z bólem i cierpieniem jaki odczuwał po śmierci syna P. była wyczerpująca praca na gospodarstwie.

D. K. także nie podejmowała leczenia psychiatrycznego ani terapii psychologicznej. Natomiast przejęła ona wszystkie obowiązki matki i pomagała ojcu.

A. K. po śmierci brata miał problemy ze snem. Odczuwał bóle brzucha, brak apetytu. Z tego powodu najpierw uczęszczał na wizyty do lekarza rodzinnego w celu wykonania badań, a potem w okresie od 13.10.2014r. do 15.10.2015r. przebywał w Szpitalu specjalistycznym dla Dzieci i dorosłych w T. na Oddziale Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii i Neurologii Dziecięcej. Na obserwacji i diagnostyce w kierunku naczynioruchowych bólów głowy. Przeprowadzono też diagnostykę kardiologiczną. Nie przeprowadzono konsultacji psychologicznej, gdyż rodzice wypisali chłopca przed ukończeniem pełnej diagnostyki. Nie odbyła się konsultacja psychologiczna i kardiologiczna.

(dowód: zezn. powodów M. K. (1) k. 208v i 209, zezn. D. K. k. 209v zezn. A. K. k. 210, zezn. M. K. (2) k. 210v oraz płyta z nagraniem z rozprawy z dnia 26.04.2016r. k. 214, kopia historii leczenia choroby z PZP k. 108-115, opinia sądowno psychiatryczna i psychologiczna k. 172 – 175, decyzja o zasiłku chorobowym k. 66, zaświadczenie z KRUS k. 67 i zwolnienia lekarskie k. 68, karty informacyjne k. 116 - 121)

Pozwany na żądanie zgłoszone przez powodów wypłaty kwot tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej wypłacił M. K. (1) i M. K. (2) przyznał kwoty po 30.000zł. tytułem zadośćuczynienia dla każdego z nich i po 15.000zł. tytułem odszkodowania dla każdego z nich, natomiast powodom D. K. i A. K. kwoty po 15.000zł. dla każdego z nich tytułem zadośćuczynienia przy przyjęciu 70% stopnia przyczynienia się P. K. do powstałej szkody. W piśmie z dnia 15.10.2014r. pozwany wskazał, że nadal proponuje do ugody dla powodów M. K. (2) i M. K. (1) kwoty po 80.000zł. dla każdego z nich i kwoty te miałyby wyczerpywać wszelkie roszczenia tych powodów wynikające ze zdarzenia z 13.04.2014r. Natomiast powodom D. K. i A. K. do ugody zaproponowano 40.000zł. Powodowie nie zgodzili się z tymi decyzjami i propozycjami. Kolejnymi pismami z dnia 19.10.2015r. pełnomocnik M. K. (2) i M. K. (1) wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 90.000zł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i 40.000zł. tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej dla każdego z nich. Pismem z tego samego dnia w imieniu D. K. pełnomocnik domagał się zapłaty kwoty 60.000zł. tytułem zadośćuczynienia, zaś na rzecz A. K. kwoty 90.000zł.

(dowód: pisma pełnomocnika powodów k. 20-24, k. 72 – 75, pisma pozwanego k. 26 – 33, akta szkody na płytach CD na k. 139)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty przedstawione przez strony w toku postępowania. Ich prawdziwość oraz autentyczność nie była bowiem w jakikolwiek sposób kwestionowana. Również i Sąd nie znalazł podstaw aby odmówić im wiarygodności.

Na mocy z art. 230 k.p.c. Sąd uznał za bezsporne okoliczności faktyczne przytoczone w ramach pozwu, odpowiedzi na pozew, dalszych pismach procesowych, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd dał wiarę zeznaniom wszystkich powodów, a także świadków B. K., A. G., S. K. i K. G., albowiem są one logiczne, wyczerpujące, konsekwentne i wzajemnie się uzupełniają z zeznaniami powodów, którym to zeznaniom Sąd dał wiarę w całej rozciągłości.

W ocenie Sądu przymiot rzetelności, fachowości i bezstronności należało nadać opinii biegłych lekarza psychiatry M. M. (3) i biegłej psycholog D. O. ta została sporządzona przez specjalistów, których wiedza i doświadczenie nie budziły wątpliwości Sądu. Opiniujących nie łączyły jakiegokolwiek relacje z żadną ze stron, a zatem nie mieli oni powodów, aby być stronniczym. O. ta jest przejrzysta, jasna i konkretna, a zawarte w nich wnioski i zalecenia należy uznać za zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Co do rozważań prawnych, to w pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu podnoszonego przez pozwanego dotyczącego stopnia przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody. Pozwany utrzymywał, że zmarły przyczynił się w 70% do zaistniałej szkody.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie przyczynieniem się poszkodowanego do powstania szkody jest każde jego zachowanie pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Przy czym o przyczynieniu się poszkodowanego można mówić wyłącznie w przypadku, gdy jego określone zachowanie pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, a nie w jakimkolwiek innym powiązaniu przyczynowym. Innymi słowy - zachowanie się poszkodowanego musi stanowić adekwatną współprzyczynę powstania szkody lub jej zwiększenia, czyli włączać się musi jako dodatkowa przyczyna szkody. Stąd przyjmuje się, że zastosowanie art. 362 k.c. może nastąpić dopiero po ustaleniu istnienia związku przyczynowego. Jeżeli nie ma takiego przyczynienia się, to nie może być zmniejszony obowiązek naprawienia szkody (por. wyrok SN z dnia 23 lutego 1968 r., II CR 28/68, LEX nr 6291; wyrok SN z dnia 20 czerwca 1972 r., II PR 164/72, LEX nr 7098; uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 20 września 1975 r., III CZP 8/75, OSNCP 1976, nr 7-8, poz. 151; wyrok SN z dnia 3 lipca 2008 r.,

IV CSK 127/08, M. Praw. 2009, nr 19, s. 1065; wyrok SN z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, Biul. SN 2009, nr 1, s. 12, M. Praw. 2009, nr 19, s. 1060; wyrok SN z dnia 8 lipca 2009 r., I PK 37/09, LEXnr 523).

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że brak jest podstaw aby poszkodowanemu P. K. przypisać aż 70% stopień przyczynienia się do powstałej szkody. Gdyby to nastąpiło, to wówczas poniósłby on większą odpowiedzialność niż sam sprawca wypadku, który z wypadku wyszedł bez większych obrażeń ciała, a jako nieletni w sprawie karnej otrzymał środek karny w postaci nadzoru kuratora i zakaz prowadzenia pojazdów oraz obowiązek kontynuowania leczenia psychiatryczno – psychologicznego.. Zdaniem Sądu odpowiednim w okolicznościach sprawy będzie przypisanie poszkodowanemu 50 % stopień przyczynienia się do wypadku. P. K. razem z kierowcą nieletnim M. M. (1) spożywał alkohol, potem wsiadł do samochodu wiedząc, że ten nieletni nie tylko, że jest pod wpływem alkoholu, to jeszcze nie posiada prawa jazdy z uwagi na wiek (nie ukończone 17 lat). Siedząc na tylnej kanapie w 7 osób nie zapiął pasów bezpieczeństwa. W znacznym stopniu przyczynił się do zaistnienia szkody w postaci ofiar śmiertelnych.

Art. 446 § 4 k.c. stanowi, że Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zobowiązany do naprawienia szkody na podstawie art. 446 § 4 k.c. jest podmiot, który według reguł określonych dla danego zdarzenia szkodzącego ponosi odpowiedzialność deliktową za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia, a w konsekwencji śmierć bezpośrednio poszkodowanego. W niniejszej sprawie jest to pozwany, który nie kwestionował tego na żadnym etapie postępowania. Z kolei uprawnionymi do żądania zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 k.c. są wyłącznie członkowie rodziny zmarłego, przy czym muszą być to najbliżsi członkowie tej rodziny. Bez wątplenia do tego grona należy zaliczyć powodów.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. winno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzaniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c.), z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r. I ACA 178/2010 LexPolonica nr 2610015). Z uwagi na niemajątkowy charakter krzywdy nie jest możliwe jej określenie w pieniądzu, jednak z reguły wysokość zadośćuczynienia powinna odpowiadać wielkości ustalonej krzywdy, ponieważ w przybliżeniu świadczenie stanowić ma ekwiwalent utraconych dóbr (por. A. Cisek (w:) E. Gniewek, Komentarz, 2008, art. 445, nb 3). Ponadto, zasadniczą funkcją zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie cierpień, fizycznych i psychicznych, zarówno już doznanych, jak i tych, które mogą wystąpić w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdą”, przyznawaną jednorazowo. Z tych też powodów brak podstaw dla ustalenia odpowiedzialności z tego tytułu na przyszłość (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 lutego 2000r., ICKN969/98)

Bez wątplenia powodowie utracili najbliższą osobę, której nikt nie będzie mógł im zastąpić. Powodowie M. i M. K. (2) utracili ukochanego syna, który nie miał nawet ukończonych 16 lat, a powodowie D. i A. utracili brata. Ich poczucie krzywdy jest więc ogromne. Cierpienie jest tym większe, bo zmarły odszedł nagle. Wybrał się tylko na ognisko z grupą kolegów. Gdy odchodzi osoba starsza, czy chora można niejako przygotować się na jej śmierć, bo najbliżsi liczą się z jej odejściem. Gdy śmierć następuje nagle, w wyniku nieszczęśliwego wypadku i dotyka osoby zdrowej i młodej, przed którą całe życie stoi otworem jest to przeżycie bardziej dotkliwe dla najbliższych osób, bo niespodziewane. Powodowie przeżyli więc wstrząs psychiczny. Zmarły P. był dobrym synem i bratem, uczynnym i pomocnym. Zdolnym i aktywnym uczniem. Jego relacje z rodzicami i rodzeństwem były prawidłowe, byli ze sobą silnie związani emocjonalnie. Powódka M. K. (1) po wypadku w dniu 6.05.2014r. podjęła leczenie psychiatryczne i nadal je kontynuuje. Rozpoznano u niej depresję i reakcję żałoby. Dopiero niedawno bo od wiosny 2016r, a więc dopiero po upływie 2 lat od wypadku zaczęła lepiej funkcjonować. Było to wynikiem zachorowania teściowej, która razem z powodami mieszka. W zasadzie wymusiła to sytuacja. T. M. K. zaczęła chorować i od wiosny 2016r wymaga ona całodobowej opieki. W związku z tym, że w przeszłości teściowa pomagała powódce w wychowaniu i opiece nad dziećmi, powódka uznała, że teraz w potrzebie nie może jej pozostawić. Zajęła się sprawami domowymi od maja 2016r. choć nadal trudno jej pogodzić się ze śmiercią syna. Ujawnione u niej zaburzenia depresyjne miały wpływ na jej życie osobiste i funkcjonowanie

społeczne. Nic ją nie interesowało, starała się odizolować od otoczenia. Bardzo często chodziła na grób syna. W tej chwili poprawiło się jej funkcjonowanie społeczne. Wprawdzie obecnie stan zdrowia psychicznego powódki jest lepszy niż w pierwszych miesiącach leczenia, to jednak nie uzyskano całkowicie ustąpienia objawów depresyjnych. Nadal powinna kontynuować leczenie psychiatryczne, także wskazane jest podjęcie terapii psychologicznej. W związku z tym doznała ona 8 % uszczerbku na zdrowiu z tytułu nerwicy pourazowej.

Biorąc to wszystko pod uwagę, Sąd na podstawie art. 446 § 4 k.c. uznał, iż odpowiednie zadośćuczynienie na rzecz powódki M. K. (1) będzie w kwocie 160.000 zł.

Co do powoda M. K. (2), to Sąd postanowił zróżnicować wysokość zadośćuczynienia mimo, że on także jest rodzicem zmarłego P.. Nie mniej jednak M. K. (2) w inny sposób przechodził żalobę. Przede wszystkim nienikotytał z pomocy psychiatry ani psychologa. Starał się sam sobie radzić i uznał, że ciężka praca na gospodarstwie pomoże mu w tym. Praktycznie od samego początku od wypadku nadal pracował na gospodarstwie i był aktywny. Wprawdzie był bardzo nerwowy, złością reagował na różne sytuacje rodzinne, czym doprowadził do pogorszenia się relacji nie tylko między małżonkami, ale także z dziećmi, to jednak w łagodniejszy sposób przeżywał żalobę po stracie syna P. Z tego powodu Sąd uznał, że kwota odpowiednia z tytułu zadośćuczynienia dla M. K. (2) będzie kwota w kwocie 140.000zł. Natomiast na rzecz powodów D. K. i A. K. kwota odpowiednią tytułem zadośćuczynienia będzie kwota po 80.000zł. dla każdego z nich. Wszystkie te kwoty należy odpowiednio pomniejszyć o 50 % przyczynienia się zmarłego do powstania szkody. Z tym, że Sąd także ustalając te kwoty uwzględnił już wcześniej wypłacone przez pozwanego kwoty na rzecz wszystkich powodów tytułem zadośćuczynienia. W konsekwencji po dokonanych obliczeniach Sąd zszedł na rzecz powódki M. K. (1) zadośćuczynienie w kwocie 80.000 zł. przy uwzględnieniu, że już tego tytułu otrzymała od pozwanego 30.000zł. a na rzecz M. K. (2) kwotę 70.000zł. przy uwzględnieniu, że już otrzymał 30.000zł. z tego tytułu. Natomiast na rzecz powodów D. i A. K. w kwocie po 40.000 zł. dla każdego z nich przy uwzględnieniu, że każde z nich otrzymało już od pozwanego 15.000zł. tytułem zadośćuczynienia. W ocenie Sądu w/w kwoty są adekwatne do rozmiarów krzywdy powodów i razem z wypłaconymi już przez pozwanego kwotami w pełni zrekompensują tę krzywdę.

Zgodnie z art. 446 § 3 kc sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Pozwany nie uzasadnił żądania w tym zakresie, ani też nie przedstawił żadnych dowodów na ten temat, a to na nim ciąży obowiązek dowodzenia faktu z którego wywodzi określone skutki. Pozwany w ramach rozliczeń przyznał M. i M. K. (2) odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej w kwocie po 15.000zł. Zdaniem Sądu są to kwoty wystarczające zważywszy też na to, że brak jest uzasadnienia tego żądania.

Powodowie cały czas prowadzili 51 ha gospodarstwo rolne.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo uznając, że nie znajduje ono odzwierciedlenia w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

O odsetkach orzeczono zasadzając je od dnia 16 października 2014r. to jest od dnia następnego, kiedy to pozwany wydał decyzje w sprawie wysokości wypłaconych świadczeń i tym samym zakończył postępowanie likwidacyjne.

Jeśli chodzi o koszty procesu, to o nich Sąd orzekł na mocy art. 100 k.p.c.zgodnie z zasadą ich stosunkowego rozdziału. Zostały one rozliczone w następujący sposób:

Powódka M. K. (1) wygrała proces w 62%, a przegrała w 38%.

Poniesione koszty strony powodowej to:

- opłata od pozwu 6.500zł. oraz

- 7200zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa - czyli łącznie 7.217zł.

- 640zł. tytułem wydatków związanych z opinią biegłych. To daje łącznie kwotę 14.357zł.

Z kolei koszty pozwanego to 7.217zł. kosztów zastępstwa procesowego. Zatem $14.357zł. \times 62\% = 8.901,34zł$ to kwota którą pozwany winien zwrócić powódce, zaś $7.217zł \times 38\% = 2.742,46zł.$ to kwota którą wygrał pozwany. Zatem $8.901,34zł. - 2.742,46zł. = 6.158,88zł$

Powód M. K. (2) wygrał proces w około 54% , a przegrał w 46%.

Poniesione koszty powoda M. K. (2) to:

- 6500zł. tytułem opłaty sądowej i

- 7.200zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa - czyli łącznie 7.217zł. Razem to daje kwotę 13717zł.

Z kolei koszty pozwanego to 7217zł kosztów zastępstwa procesowego.

Zatem $13.717 \times 54\% = 7.407,00zł$ to jest wysokość kosztów, które się należą powodowi, zaś pozwanemu $7.217zł \times 46\% = 3.319,82zł.$ Zatem $7.407,00zł. - 3.319,82zł. = 4.087,18zł$

Powódka D. K. wygrała proces w 49% , a przegrała w 51%.

Poniesione koszty powódki D. K. to 4050zł. tytułem opłaty od pozwu, to: 7.200zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa - czyli łącznie 7.217zł. Co razem daje 11.267zł. Z kolei koszty pozwanego to 7.217zł kosztów zastępstwa procesowego. Zatem $11.267zł. \times 49\% = 5.520,83zł.$ tyle wygrała powódka zaś pozwany $7.217zł \times 51\% = 3.680,67zł.$ Zatem $5.520,83zł. - 3.680,67zł. = 1.840,16zł.$

Tak samo wyglądają koszty powoda A. K..

Z tych względów orzeczono jak w pkt. 6-9 wyroku.